

Αντικείμενο

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης — Bundesverwaltungsgericht — Ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, δεύτερη φράση, και του άρθρου 4, παράγραφος 2, πρώτη φράση, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41, σ. 26) — Εθνική ρύθμιση που απαλλάσσει τις ανώτατες ομοσπονδιακές αρχές από την υποχρέωση πληροφόρησης, εφόσον οι αρχές αυτές ενεργούν στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας, και που προβλέπει γενικά ότι οι αιτήσεις πληροφοριών απορρίπτονται, εφόσον η δημοσιοποίηση των πληροφοριών μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαβουλεύσεων — Όρια της εξουσίας των κρατών μελών να εξαιρούν από την έννοια της «δημόσιας αρχής», την οποία προβλέπει η οδηγία 2003/4/ΕΚ τα όργανα που ενεργούν κατά την άσκηση νομοθετικών αρμοδιοτήτων — Προϋποθέσεις εφαρμογής της εξαίρεσης που συναρτάται προς τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαβουλεύσεων

Διατακτικό

- 1) Το άρθρο 2, σημείο 2, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, έχει την έννοια ότι η ευχέρεια που καταλείπει η εν λόγω διάταξη στα κράτη μέλη να μη θεωρούν ως δημόσιες αρχές «φορείς ή όργανα που ενεργούν υπό [...] νομοθετική ιδιότητα» μπορεί να τύχει εφαρμογής στα υπουργεία καθόσον αυτά μετέχουν στη νομοθετική διαδικασία, ιδίως μέσω της υποβολής νομοσχεδίων ή γνωμοδοτήσεων, και ότι η ευχέρεια αυτή δεν εξαρτάται από την τήρηση των προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 2, σημείο 2, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της εν λόγω οδηγίας.
- 2) Το άρθρο 2, σημείο 2, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2003/4 έχει την έννοια ότι δεν είναι δυνατό να τύχει εφαρμογής η ευχέρεια που καταλείπει η εν λόγω διάταξη στα κράτη μέλη να μη θεωρήσουν ως δημόσιες αρχές τους φορείς και τα όργανα που ενεργούν υπό νομοθετική ιδιότητα όταν η επίμαχη νομοθετική διαδικασία έχει λήξει.
- 3) Το άρθρο 4, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/4 έχει την έννοια ότι η προϋπόθεση που αυτό θέτει, ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των διαδικασιών των δημόσιων αρχών να προβλέπεται από τη νομοθεσία, μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούται σε περίπτωση που στο εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους υπάρχει διάταξη που προβλέπει γενικώς ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των διαδικασιών των δημόσιων αρχών συνιστά λόγο απορρίψεως της προσβάσεως σε περιβαλλοντικές πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι εν λόγω αρχές, εφόσον το εθνικό δίκαιο καθορίζει κατά τρόπο σαφή την έννοια της διαδικασίας, ζήτημα το οποίο αναπόκειται στον εθνικό δικαστή να εξακριβώσει.

(¹) ΕΕ C 193 της 15.8.2009.

Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 14ης Φεβρουαρίου 2012 [αίτηση του Krajský soud v Brně (Τσεχική Δημοκρατία) για την έκδοση προδικαστικής απόφασης] — Toshiba Corporation κ.λπ. κατά Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

(Υπόθεση C-17/10) (¹)

[Ανταγωνισμός — Σύμπραξη, στο έδαφος κράτους μέλους, η οποία ξεκίνησε πριν από την προσχώρηση του κράτους αυτού στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Διεθνούς εμβέλειας σύμπραξη, της οποίας τα αποτελέσματα γίνονται αισθητά εντός της Ένωσης και του ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου — Άρθρο 81 ΕΚ και άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ — Δίωξη της παραβάσεως και επιβολή κυρώσεων σε σχέση με αυτήν όσον αφορά την περίοδο που προηγήθηκε της ημερομηνίας προσχωρήσεως και την περίοδο που έπεται αυτής — Πρόστιμα — Οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων, αφενός, της Επιτροπής και, αφετέρου, των εθνικών αρχών ανταγωνισμού — Επιβολή προστίμων από την Επιτροπή και από εθνική αρχή ανταγωνισμού — Αρχή ne bis in idem — Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 — Άρθρα 3, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 6 — Συνέπειες της προσχωρήσεως νέου κράτους μέλους στην Ένωση]

(2012/C 98/04)

Γλώσσα διαδικασίας: η τσεχική

Αιτούν δικαστήριο

Krajský soud v Brně

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Toshiba Corporation, T&D Holding, πρώην Areva T&D Holding SA, Alstom Grid SAS, πρώην Areva T&D SAS, Alstom Grid AG, πρώην Areva T&D AG, Mitsubishi Electric Corp., Alstom, Fuji Electric Holdings Co. Ltd, Fuji Electric Systems Co. Ltd, Siemens Transmission & Distribution SA, Siemens AG Österreich, VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG, Siemens AG, Hitachi Ltd, Hitachi Europe Ltd, Japan AE Power Systems Corp., Nuova Magrini Galileo SpA

κατά

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Αντικείμενο

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής απόφασης — Krajský soud v Brně — Ερμηνεία του άρθρου 81 ΕΚ, του άρθρου 50 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2007, C 303, σ. 1), του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1) και ιδίως των άρθρων 3, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 6, του κανονισμού αυτού, καθώς και του σημείου 51 της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη συνεργασία στο πλαίσιο του δικτύου των αρχών του ανταγωνισμού (ΕΕ 2004, C 101, σ. 43) — Σύμπραξη στο έδαφος κράτους μέλους, η οποία άρχισε πριν από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τερματίστηκε μετά από αυτήν — Επιβολή προστίμων από την Επιτροπή και από την εθνική αρχή ανταγωνισμού — Αρμοδιότητα της εθνικής αρχής να επιβάλει κυρώσεις για την ίδια συμπεριφορά όσον αφορά τον προ της προσχωρήσεως χρόνο — Αρχή ne bis in idem

Διατακτικό

- 1) Οι διατάξεις του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας κινηθείσας μετά την 1η Μαΐου 2004, δεν έχουν εφαρμογή επί συμπράξεως που παρήγαγε, εντός του εδάφους κράτους μέλους το οποίο προσχώρησε στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004, αποτελέσματα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας αυτής.
- 2) Η κίνηση διαδικασίας από την Επιτροπή, δυνάμει του κεφαλαίου III του κανονισμού 1/2003, δεν στερεί, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 6, του κανονισμού 1/2003, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, την αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους από την αρμοδιότητά της να επιβάλει, κατ' εφαρμογήν του εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού, κυρώσεις για τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα που μια σύμπραξη παρήγαγε εντός του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους σε χρόνο προγενέστερο της προσχώρησής του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η αρχή *ne bis in idem* δεν αποκλείει τη δυνατότητα της εθνικής αρχής ανταγωνισμού του οικείου κράτους μέλους να καταδικάσει στην καταβολή προστίμου τις επιχειρήσεις που μετείχαν σε σύμπραξη, στο πλαίσιο της επιβολής κυρώσεων για τα αποτελέσματα τα οποία η σύμπραξη αυτή παρήγαγε εντός του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους πριν από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στα μέλη της ίδιας συμπράξεως με απόφαση της Επιτροπής προγενέστερη της αποφάσεως της εθνικής αρχής ανταγωνισμού δεν αφορούσαν τα ως άνω αποτελέσματα.

(¹) ΕΕ C 100 της 17.4.2010.

Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 16ης Φεβρουαρίου 2012 [αιτήσεις του Corte suprema di cassazione (Ιταλία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως] — ποινικές διώξεις κατά Marcello Costa (C-72/10), Ugo Cifone (C-77/10)

(Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-72/10 και C-77/10) (¹)

(Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Τυχερά παίγνια — Συλλογή στοιχημάτων για αθλητικές διοργανώσεις — Απαίτηση για παραχώρηση άδειας — Συνέπειες από την παραβίαση του δικαίου της Ένωσης κατά την παραχώρηση αδειών — Παραχώρηση 16 300 πρόσθετων αδειών — Αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και υποχρέωση διαφάνειας — Αρχή της ασφάλειας δικαίου — Προστασία των δικαιούχων προγενέστερων αδειών παραχώρησεως — Εθνική ρύθμιση — Υποχρεωτικές ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ σημείων συλλογής στοιχημάτων — Επιτρέπεται — Διασυνοριακές δραστηριότητες παρόμοιες με το αντικείμενο της άδειας παραχώρησεως — Απαγόρευση βάσει της εθνικής νομοθεσίας — Επιτρέπεται)

(2012/C 98/05)

Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική

Αιτούν δικαστήριο

Corte suprema di cassazione

Διάδικοι στις ποινικές υποθέσεις των κύριων δικών

Marcello Costa (C-72/10), Ugo Cifone (C-77/10)

Αντικείμενο

Αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως — Corte suprema di cassazione — Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Δραστηριότητα συγκεντρώσεως στοιχημάτων — Εθνική νομοθεσία η οποία εξαρτά την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας από έγκριση και λήψη άδειας δημοσίας ασφαλείας — Προστασία υποκειμένων δικαίου που έλαβαν εγκρίσεις και άδειες κατόπιν διαδικασιών αναθέσεως από τις οποίες είχαν παρανόμως αποκλεισθεί άλλοι επιχειρηματίες του τομέα — Σύμφωνος προς τα άρθρα 43 και 49 ΕΚ χαρακτήρας

Διατακτικό

- 1) Τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, καθώς και οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της αποτελεσματικότητας έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε κράτος μέλος, το οποίο, κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης, αποκλείει κατηγορία επιχειρήσεων από την παραχώρηση άδειας για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και το οποίο επιχειρεί να θεραπεύσει την παράβαση αυτή προκηρύσσοντας σημαντικό αριθμό νέων παραχωρήσεων, να προστατεύει τα εμπορικής φύσεως δικαιώματα που απέκτησαν οι ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις προβλέποντας μεταξύ άλλων ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ των πρακτορείων των νέων παραχωρησιούχων και εκείνων των ήδη λειτουργούσων.
- 2) Τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν την επιβολή κυρώσεων για την άσκηση οργανωμένης δραστηριότητας συλλογής στοιχημάτων χωρίς την προηγούμενη παραχώρηση άδειας από τις αρμόδιες αρχές ή χορήγηση άδειας από την αστυνομική αρχή σε πρόσωπα συνδεδεμένα με επιχείρηση η οποία είχε αποκλεισθεί από διαγωνισμό κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης, ακόμη και μετά από νέο διαγωνισμό ο οποίος αποσκοπεί στη θεραπεία της παραβάσεως του δικαίου της Ένωσης, στο μέτρο που αυτός ο διαγωνισμός και η συνεπαγόμενη ανάθεση νέων συμβάσεων με αντικείμενο άδειες παραχωρήσεως δεν θεραπεύσαν πράγματι τον παράνομο αποκλεισμό της εν λόγω επιχειρήσεως από τον προηγούμενο διαγωνισμό.
- 3) Από τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της υποχρεώσεως διαφάνειας, καθώς και την αρχή της ασφάλειας δικαίου προκύπτει ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις ενός διαγωνισμού, όπως ο επίμαχος στις υποθέσεις των κύριων δικών, και δη οι διατάξεις που προβλέπουν την έκπτωση του αναδειχθέντος παραχωρησιούχου κατόπιν του διαγωνισμού αυτού, όπως οι μνημονευόμενες στο άρθρο 23, παράγραφοι 2, στοιχείο α', και 3, του σχεδίου συμβάσεως, μεταξύ της αυτόνομης διοικητικής αρχής κρατικών μονοπωλίων και του αναδόχου της συμβάσεως με αντικείμενο άδεια παραχωρήσεως περί τυχερών παιγνίων για αγώνες πλην των ιππικών, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισβημία, το οποίο απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει.

(¹) ΕΕ C 100 της 17.4.2010.